

Zápis ze zasedání Rady vlády pro osoby se zdravotním postižením (RVOZP),

které se konalo ve čtvrtek 12.06.2025 od 13:00 hodin na Úřadu vlády ČR, nábreží Edvarda Beneše 128/4, Praha 1, v zasedacím sále vlády.

Přítomné členky a členové RVOZP

Štěpánka Cvejnová (MV), Michal Černý (MŠMT), Erik Čipera (Asistence, o.p.s.), Nicole Fryčová (Výbor pro přístupnost veřejné správy a veřejných služeb), Tomáš Holub (MF), Alena Jančíková (Česká asociace paraplegiků – CZEPA), Václav Krása (NRZP ČR), Vladimír Mana (MPO), Jan Michalík (UPOL), Zdeňka Michálková (Unie pečujících), Kristýna Mlejnková (Aliance pro individualizovanou podporu), Pavel Ptáčník (ÚV ČR), Jitka Reineltová (PARENT PROJECT), Vít Alexander Schorm (KVOP), Klára Šimáčková Laurenčíková (ÚV ČR), Venuše Škampová (MZ), Barbora Špicarová Stašková (MMR), Martin Vavřina (MD), Luboš Zajíc (SONS ČR), Alexandr Zvonek (MU)

Nepřítomné členky a členové RVOZP

Mikuláš Bek (MŠMT), Petr Fiala (předseda vlády ČR), Marian Jurečka (MPSV), Jana Kotalíková (ÚV ČR), Milan Němeček (MK), Karel Rychtář (AZPP ČR), Vlastimil Válek (MZ), Petra Zdražilová (MPSV)

Pověření zástupci omluvených členek a členů RVOZP

Iva Merhautová (MPSV), Petr Polák (KVOP), Veronika Rampírová (MPO), Jan Vöröš Mušuta (MŠMT)

Hosté

Martina Hejdová (MZ), Helena Chodounská (ČSÚ), Daniel Kardoš (MPSV), Václav Mikula (přepisovatel), Petr Novák (MMR), Eva Průšová (MPO), Michala Wirth (tlumočnice ČZJ), Renata Zdražilová (ČKAIT), Tamara Kováčová (Pevnost, ČKTZJ)

Sekretariát RVOZP

Blanka Espinoza, Martina Jelínková, Markéta Vyhnánková

Informace k usnášeníschopnosti

K 12.06.2025 má RVOZP 28 členů a členek. RVOZP je usnášeníschopná při účasti nadpolovičního počtu členů a členek či v případě členů a členek zastupujících ústřední orgány státní správy jejich pověřených zástupců a zástupkyň (dále jen „členové“), tj. 15. Při zahájení zasedání bylo přítomno 17 členů. RVOZP byla tedy usnášeníschopná. Počet přítomných členů RVOZP byl během jednání proměnlivý, počet hlasujících členů je vždy uveden u každého usnesení.

Jednání zahájila a řídila místopředsedkyně RVOZP Klára Šimáčková Laurenčíková. Na úvod přivítala účastníky a omluvila z pracovních důvodů předsedu vlády Petra Fialu. Dále informovala, že se novou členkou RVOZP za Ministerstvo vnitra stala státní tajemnice Štěpánka Cvejnová.

Následně dala Klára Šimáčková Laurenčíková hlasovat o programu jednání, který RVOZP přijala 17 hlasy přítomných členů.

Program jednání:

1. Informace o konkrétních krocích pro naplňování zákona o požadavcích na přístupnost některých výrobků a služeb,
2. Zpráva o plnění opatření Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025 v roce 2024 a projednání nevypořádaných připomínek,
3. Kontrola úkolů uložených v souvislosti s projednávanými body na předchozích zasedáních:
 - Novela vyhlášky o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel,
 - Řešení systémové podpory a péče pro pacienty s long covid a chronickým únavovým syndromem (ME/CFS),
4. Vyhlášení Ceny RVOZP za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení a fotografické soutěže,
5. Informace ČSÚ o Výběrovém šetření osob se zdravotním postižením,
6. Nedostatky normy ČSN 73 4001,
7. Parkovací průkazy pro osoby se zdravotním postižením a jejich zneužívání,
8. Přístupnost internetových stránek a mobilních aplikací v působnosti MPSV, ČSSZ a Úřadu práce ČR z hlediska uživatelů se zdravotním postižením,
9. Dávka státní sociální pomoci ve vztahu k pečujícím osobám a osobám invalidním ve třetím stupni,
10. Zdravotní respitní služba,
11. Informace o průběhu a výsledcích dotačního řízení programu Podpora veřejně prospěšných aktivit spolků osob se zdravotním postižením pro rok 2025,
12. Různé.

1. Informace o konkrétních krocích pro naplňování zákona o požadavcích na přístupnost některých výrobků a služeb

Zákon o požadavcích na přístupnost některých výrobků a služeb by měl zlepšit přístupnost výrobků a služeb také lidem se zdravotními handicapy. Přetrvávají však nejasnosti související s implementací tohoto zákona, a proto bylo Ministerstvo průmyslu a obchodu požádáno o informaci o konkrétních krocích k jeho naplňování.

Státní tajemník MPO Vladimír Mana informoval, že zákon nabude účinnosti 28. června 2025, za tímto účelem byla na webových stránkách MPO zřízena speciální rubrika, která obsahuje plně aktualizované informace k předmětnému zákonu včetně návodných dokumentů pro subjekty a spotřebitele, informace o přípravě technických norem a řadu dalších prezentací a materiálů. MPO zřídilo e-mailovou adresu, prostřednictvím které zajišťuje zodpovídání konkrétních dotazů a metodickou podporu v této oblasti. Zároveň probíhá koordinace s příslušnými orgány dozorů

a pracovní setkání k věcným tématům. 11. června 2025 se ve spolupráci s Úřadem vlády ČR konal webinář k tomuto zákonu. Zákon je velmi komplexní, MPO bylo gestorství svěřeno, ale další subjekty jsou spolugestory zodpovědnými za své tematické okruhy. Věcně je pro MPO problematika potřeb osob se zdravotním postižením poměrně obtížná. V jiných státech Evropské unie tuto problematiku řeší ministerstva zaměřená na oblast zdravotnictví nebo sociálních věcí.

V prvním bodu navrženého usnesení RVOZP upozorňuje na existující nejasnosti související s implementací zákona, není řečeno, o jaké konkrétní nejasnosti se jedná. V dubnu ministr průmyslu a obchodu podrobně odpovídal na dopis veřejného ochránce práv, předmětem dotazů byla oblast nedostatečnosti návodných dokumentů, nevhodné umístění informací na webových stránkách, nepřipravenost dozorových orgánů, údajná nedostatečná komunikace tohoto tématu ze strany MPO. V druhém bodu navrženého usnesení RVOZP doporučuje ministrovi průmyslu a obchodu vytvořit vlastní pracovní skupinu ze zástupců dozorových orgánů a dalších odborníků v této oblasti. Vzhledem k tomu, jak je tato problematika komplexní, se taková pracovní skupina ani vytvořit nedá. Byla by tak obrovská, že by zřejmě ten účel, pro který by byla založena, nemohl být nikdy naplněn. Je mnohem vhodnější projednávat konkrétní témata a problémy, což MPO již dělá, snaží se ke každému problému svolávat příslušné spolugestory a další odborníky a hledat řešení. Jsou připravovány nové internetové stránky MPO, kde bude více zviditelněna tato problematika, MPO však nemá žádné nadbytečné personální zdroje, aby vytvářelo samostatný portál. MPO se bude snažit nadále spolupracovat s ostatními spolugestory na řešení konkrétních témat, dozorové kompetence jsou roztrženy mezi 10 subjektů, MPO se je snaží koordinovat. Vladimír Mana vyjádřil nesouhlas s navrženým usnesením.

Důvodem pro zařazení tohoto bodu na RVOZP bylo to, že zákonem o přístupnosti některých výrobků a služeb se zabýval Výbor pro přístupnost veřejné správy a veřejných služeb a Výbor pro přístupnost digitálních služeb, kde se ukázalo, že zástupci dozorových orgánů o této problematice nic nevědí. Cílem bylo domluvit se s MPO na dalším postupu tak, aby zákon byl funkční a aplikovatelný, jak požaduje evropská směrnice. K projednávání tohoto tématu přispěl i podnět od veřejného ochránce práv.

Podle zástupce veřejného ochránce práv Víta Alexandera Schorma má hlavní odpovědnost za zákon nést MPO, chybí vodítka, podle kterých by se měli výrobci řídit. Návrh usnesení směřuje především k tomu, aby se MPO chopilo koordinační úlohy a udělalo vše potřebné pro to, aby zákon byl úspěšně proveden v praxi. Původní návrh usnesení byl doplněn o zástupce konkrétních resortů, kteří by měli mít místo v pracovní skupině, a rozšířen o doporučení MPO k vytvoření webového portálu ke sdílení informací, zkušeností a poznatků týkajících se přístupnosti výrobků a služeb. Jde o to, aby se všechny potřebné informace k tomuto tématu snadno našly na příslušné webové stránce a aby docházelo k průběžným aktualizacím.

V rámci rozpravy byly diskutovány personální a finanční limity MPO, bylo by potřebné hledat finanční zdroje ke zdárnému naplňování tohoto zákona. Komunikace s MPO probíhá na různých úrovních, diskuse se aktivně vedou, hledá se řešení. MPO realizuje ad hoc jednání k jednotlivým tématům, na která jsou zváni rovněž zástupci orgánů dozoru, výstupy z těchto jednání jsou ve formě stanovisek zveřejňovány na webových stránkách MPO. Česká bankovní asociace vydala Standard ČBA č. 50 Přístupnost výrobků a služeb, který obsahuje obecné principy zajištění přístupnosti výrobků a služeb.

Několik oblastí není v současné době podle čeho kontrolovat, protože nejsou k dispozici harmonizované normy, které na úrovni Evropské unie ještě nebyly vytvořeny. Na otázku, jak mají výrobci nebo poskytovatelé služeb splnit požadavky bez harmonizovaných norem, bylo zástupci EK sděleno, že se to má nechat na samotných výrobcích a poskytovatelích služeb. Většina poskytovatelů uvádí, že si najala externisty z různých spolků zastupujících lidi se zdravotním postižením, aby jim řekli, jak to má vypadat. Škála poskytovaných služeb i výrobků je velmi široká,

o čemž svědčí i spolugestorství. Případné zpracování návodných dokumentů pro poskytovatele služeb nebo výrobce nemůže nahradit harmonizované normy a takovéto návodné dokumenty ani nebudou závazné.

Evropská komise („EK“) má zpoždění ve vytváření pracovního výboru pro dozor nad trhem, kde budou nastavené pokyny, jak mají orgány dozoru postupovat, zatím nesvolala ani první jednání, to je i jeden z důvodů, proč orgány dozoru vyčkávají.

Bylo dohodnuto odložení tohoto bodu na další zasedání RVOZP, kde bude podrobněji specifikován podklad k jednání na základě podnětů, kterými disponuje Kancelář veřejného ochránce práv („KVOP“). V mezidobí svolá Úřad vlády ve spolupráci s MPO pracovní jednání zástupců KVOP, Národní rady osob se zdravotním postižením ČR („NRZP ČR“), vybraných zástupců RVOZP a dalších spolugestorů k výstupům webináře, k popisu problémů a navrženým řešením. V rámci jednání by se případně revidovalo navržené usnesení.

2. Zpráva o plnění opatření Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025 v roce 2024 a projednání nevypořádaných připomínek

Usnesení vlády, kterým byl Národní plán podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025 (dále jen „Národní plán“) schválen, ukládá jednou ročně, do 30. června, předložit vládě zprávu o realizaci opatření Národního plánu za uplynulý kalendářní rok.

Zprávu představil Pavel Ptáčník, vedoucí sekretariátu RVOZP. Pro zpracování podkladů do zprávy slouží Pravidla monitorování a vyhodnocování plnění opatření Národního plánu, která stanovují závazné postupy k podávání hodnotících zpráv pro jednotlivé resorty a instituce. V lednu 2025 byly resorty a instituce požádány o podání zpráv o tom, jak plnily ve své působnosti ta opatření, která se řeší průběžně, nebo jejichž termín splnění byl stanoven do 31.12.2024. Z hodnotících zpráv byla následně zpracována souhrnná zpráva za rok 2024. Zpráva je strukturována podle jednotlivých strategických oblastí Národního plánu, u každého opatření je proveden souhrn plnění od všech zainteresovaných institucí a resortů. Usnesením vlády se navrhuje Zprávu o plnění opatření Národního plánu vzít na vědomí a změnit termíny plnění opatření Národního plánu s ohledem na aktuální stav jejich plnění. Materiál byl prostřednictvím elektronické knihovny legislativního procesu Úřadu vlády (eKLEP) v květnu 2025 rozeslán do meziresortního připomínkového řízení. Zásadní připomínky uplatnilo Ministerstvo obrany, Ministerstvo práce a sociálních věcí, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo spravedlnosti a Digitální a informační agentura. Všechny připomínky se podařilo vypořádat a materiál bude předložen k projednání vládě bez rozporu.

Mezi splněná opatření patří zejména schválení Národního programu přístupnosti pro všechny na období 2026–2035, tento program navazuje na Národní rozvojový program mobility pro všechny, jeho cílem je pokračovat ve finanční podpoře odstraňování bariér ve městech a obcích. Dalším důležitým milníkem k poskytování služeb na sociálně zdravotním pomezí je přijetí novely zákona o sociálních službách a dalších zákonů. Tato novela má zajistit osobám s dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem, ať už v důsledku zdravotního postižení, stárnutí nebo chronických omezení, možnost současného využívání jak zdravotních, tak sociálních služeb. MPSV také aktualizovalo příručku pro osoby se zdravotním postižením, ve které jsou základní informace o dávkách, o příspěvku na péči, kde žádat, jaké tiskopisy jsou potřeba a podobně. Dále novela o důchodovém pojištění stanoví výhodnější podmínky pro výpočet starobního důchodu u osob, které dlouhodobě pečují o své blízké. Novela zákona o vysokých školách stanovuje povinnost zajistit dostatečná opatření pro vyrovnávání příležitostí u uchazečů i studentů se specifickými potřebami, a to, jak v oblasti veřejného školství, tak i soukromého.

Nepodařilo se například najít řešení bezbariérové dopravy u komerčních dopravců. Nepodařilo se realizovat některá opatření v oblasti sociálních služeb, ať už zavedení supervize v sociálních službách nebo další záležitosti související s financováním sociálních služeb. Stále se nepodařilo vyřešit kompetenční spor ve věci gesce nad veřejným opatrovnictvím, právní úprava ještě nebyla projednána. V oblasti školství chybí legislativní úprava standardů činnosti pracovníků školských poradenských zařízení, přijetí standardu asistenta pedagoga pro všechny typy škol apod. Řadu let se nedaří vypracování právní úpravy zajištění koordinované rehabilitace.

Rozprava:

V připravovaném novém Národním plánu na období 2026-2030 by se měla posílit kontrola plnění opatření, některá nejsou dlouhodobě realizována, termíny plnění se prodlužují, mělo by se zajistit, aby opatření byla plněna. Opatření by měla být maximálně konkretizovaná.

RVOZP je poradní orgán, který může doporučovat, může navrhopvat, ale jakákoliv implementace závazných úkolů je velmi významně ovlivněna zodpovědností klíčových stakeholderů na daných resortech, ať už jde o ministry nebo další členy širšího týmu. A pak záleží na rozhodnutí celé vlády, které je pro realizaci zásadní.

Na MPSV je znovu diskutován aktualizovaný původní záměr právní úpravy koordinované rehabilitace, poradě vedení MPSV bude předložen věcný záměr zákona tak, aby případně další vedení ministerstva již mohlo přistoupit k psaní zásad či paragrafového znění. Zůstává návrh, že by vznikl koordinátor rehabilitace, který by se zabýval životní situací člověka po vážné nemoci nebo úrazu ještě v době dočasné pracovní neschopnosti a řešil by jeho postupný návrat na trh práce, chráněný trh práce nebo do sociálních služeb. Řešil by případné pomůcky, rekvalifikace apod.

Téma řešení bezbariérové dopravy u komerčních dopravců představí Ministerstvo dopravy na dalším zasedání RVOZP.

Dále byla diskutována témata standardu školských poradenských zařízení a standardu asistenta pedagoga, standardy měly být brzy zfinalizovány. Standard asistenta pedagoga měl reagovat na návrh na omezení odkladu povinné školní docházky, který však Senát vrátil do Poslanecké sněmovny, MŠMT tedy vyčkává, jak dopadne legislativní situace. Standardy školských poradenských zařízení jsou legislativně navázány na vyhlášku o poradenských službách ve školství, která se bude novelizovat v návaznosti na novelu zákona, technicky v nezbytně nutném rozsahu od 01.01.2026, MŠMT počítá v 1. polovině roku 2026 s přípravou nového předpisu, který by měl změnit paradigma poskytování služeb zejména na úrovni školy, ale i postavení školských poradenských zařízení jako metodických orgánů by měl více zohlednit. Nelegislativní metodické řízení a sjednocování praxe je realizováno postupně, například byl zveřejněn na stránkách MŠMT metodický pokyn k diagnostikování lehkého mentálního postižení nebo mírných poruch vývoje intelektu.

Usnesení:

Rada vlády pro osoby se zdravotním postižením

I. s c h v a l u j e Zprávu o plnění opatření Národního plánu podpory rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2021–2025 v roce 2024 (dále jen „Zpráva o plnění“);

II. u k l á d á předsedovi Rady vlády pro osoby se zdravotním postižením do 30.06.2025 předložit Zprávu o plnění vládě ČR k projednání;

III. d o p o r u č u j e vládě ČR přijmout usnesení ke Zprávě o plnění, které je součástí předkládaného materiálu pro jednání vlády č. j. 19066-2025-UVCR.

Usnesení bylo přijato 21 přítomnými členy RVOZP, 1 se zdržel.

3. Kontrola úkolů uložených v souvislosti s projednáváním body na předchozích zasedáních:

- **Novela vyhlášky o zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel**

V usnesení RVOZP vyzvala Ministerstvo zdravotnictví, aby veškeré budoucí legislativní návrhy řádně zhodnotilo s ohledem na zákaz diskriminace a sociální dopady na život lidí s postižením. A při jejich přípravě zajistilo participaci všech skupin lidí s postižením, kterých se návrh přímo či nepřímo dotýká. RVOZP také požádala MZ, aby ve spolupráci s MD uspořádalo do 31.05.2025 pracovní jednání, které by zajistilo výměnu odborných názorů, sdílení zahraničních zkušeností a technologických inovací mezi relevantními lékařskými společnostmi a organizacemi, které hájí práva lidí se sluchovým postižením, a přispělo tak ke zformulování tezí nové prováděcí právní úpravy, která bude v souladu s Úmluvou o právech osob se zdravotním postižením.

Informaci k tomuto úkolu podala Venuše Škampová, ředitelka Odboru zdravotní péče. MZ dotčenou vyhlášku novelizovalo, novelizace se však netýkala primárně jen věcí, které požadovali zástupci lidí se sluchovým postižením. Vyhláška se musela sladit s požadavky evropské směrnice, která se týkala především kardiologické části. Nicméně v souladu s odbornou společností se udělaly úpravy i v části, která se týká sluchově postižených, šlo o maximum možného. MZ se nezříká další diskuse, jednání je naplánováno na 17.06.2025, plánování je však poměrně obtížné a naráží na kapacitní problémy, protože odbor zdravotní péče je aktuálně významně oslabený, nejsou zatím zkoordinováni klíčoví účastníci. Vyhláška již v tomto volebním období nebude novelizována. V dalším volebním období záleží na tom, jestli nový ministr, zařadí toto téma mezi svoje priority. MZ je schopno jednání zorganizovat a koordinovat, ale výsledek je závislý na postoji odborné společnosti.

Je potřeba pokračovat dál a brát stejnou měrou v úvahu názory odborné společnosti i názory těch, kteří zastupují lidi se zdravotním postižením a také právní závazky, které ČR v této oblasti má.

Ke svolanému jednání by měly být připraveny podklady, z kterých by se dalo vycházet. MZ by mělo zjistit, jak se k tomu staví odborné společnosti v zahraničí, jak jednotlivá ministerstva různých států Evropské unie apod.

Příprava podkladů naráží na kapacitní možnosti MZ. MZ uvítá relevantní podklady, které dodají účastníci schůzky. Ve spolupráci s organizacemi lidí se sluchovým postižením a z jejich podkladů dodaných na předchozí jednání, lze zpracovat podklady a argumenty ke změně postoje odborníků lékařských společností. Schůzka bude připravena v pozdějším termínu s náležitou časovou dotací.

Toto téma bude součástí nového Národního plánu.

- **Řešení systémové podpory a péče pro pacienty s long covid a chronickým únavovým syndromem (ME/CFS)**

K tomuto bodu RVOZP přijala usnesení, ve kterém požádala Ministerstvo zdravotnictví, aby ve spolupráci s odbornými společnostmi a zástupci pacientů vytvořilo pracovní skupinu k zajištění systémové podpory a péče pro pacienty s long covid a chronickým únavovým syndromem a do konce roku 2025 RVOZP následně představilo navržená systémová opatření pro zlepšení kvality života a zdraví těchto patientských skupin. K tomuto tématu vznikla v KVOP i doporučení, z kterých lze vycházet, a také k tomuto tématu pořádal Úřad vlády ve spolupráci s dalšími partnery kulatý stůl na podzim 2024 v Poslanecké sněmovně.

Hrozilo uzavření jediného specializovaného centra pro pacienty s long covidem při nemocnici v Hradci Králové, což se zatím podařilo oddálit, a naopak toto specializované centrum bude školit a vzdělávat partnery z dalších regionů v tom, aby se tato specializovaná péče stala dostupnější.

První jednání pracovní skupiny se konalo 28. května 2025, na jednání bylo blíže vysvětleno fungování centra v Hradci Králové, centrum nějaký čas nepřijímá nové pacienty, protože je zahlceno, na základě toho bylo dohodnuto, že MZ osloví všechny přímo řízené organizace, tedy fakultní nemocnice, a vyzve je k tomu, aby vytvořily podmínky pro vznik specializovaných ambulancí pro pacienty, kteří mají long covid, případně únavový syndrom, či jiný postinfekční syndrom. Tento závěr byl projednán na poradě vedení, kde ministr zdravotnictví tento krok schválil. Ředitelé těchto přímo řízených organizací již byli seznámeni s tímto úkolem, ještě jim bude odeslán dopis s podrobnou specifikací. Kromě školícího centra v Hradci Králové se do proškolení lékařů, kteří by ve specializovaných ambulancích pracovali, zapojí případně i IPVZ. Po dohodě s metodickým centrem ÚZIS bude MZ tvořit operativní doporučení, jeho příprava zabere cca půl roku. Pro odbornou garanci pro long covid se přihlásila Společnost pracovního lékařství a Společnost všeobecného lékařství, lze tedy očekávat, že se podaří metodické doporučení vydat, aby specializované ambulance měly metodickou oporu a aby tam pacienti mohli být dispenzarizováni a nemuseli cestovat za péčí přes celou republiku. V krajích, kde fakultní nemocnice není, budou dodatečně osloveny krajské úřady, aby vznik specializované ambulance iniciovaly v oblastních nemocnicích, které v krajích existují. Pro tento krok si ministr zdravotnictví vyhradil nějaký čas na rozmyšlenou. Členům pracovní skupiny MZ byly výstupy z jednání zaslány, další postup bude konzultován s jednotlivými pracovníky fakultních nemocnic.

4. Vyhlášení Ceny RVOZP za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení a fotografické soutěže

Pořádání Ceny RVOZP za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení (dále jen „Cena“) je uloženo opatřením 1.4.1 Národního plánu. V rámci posunu od zastaralé terminologie k více inkluzivnímu jazyku lze navrhnout lepší název této soutěže.

Pro letošní rok by měl být vyhlášen již 32. ročník Ceny. Cena se uděluje za práci, která nejlépe zachycuje pozitivní a realistické informace o životě lidí s postižením a zobrazuje jejich schopnosti, úspěchy a přínos pro společnost. A tím pomáhá měnit stereotypy a předsudky. Hlavním cílem Ceny je přiblížit život lidí s postižením široké veřejnosti, pomoci lépe porozumět jejich potřebám a příznivě ovlivnit přístup společnosti k lidem s postižením. Tradičně budou vyhlášeny 3 kategorie: televizní, rozhlasová a tisková, u všech je možno publikovat prostřednictvím internetu. Přijímána je původní česká tvorba. Uzávěrka soutěže je 30.09.2025. V propozicích jsou uvedeny podrobnosti, jak přihlašovat, kolik děl, kam je posílat a v jakém formátu. Dále pro rok 2025 navrhujeme vyhlásit také fotografickou soutěž na téma „Cesty k nezávislosti“. Jejím účelem je stejně jako v případě Ceny přispět ke zvýšení povědomí o tématu integrace lidí s postižením do společnosti. Ocenění se uděluje za fotografie, které nejlépe zachycují téma nezávislého a samostatného života lidí s postižením, jejich úspěch, jejich schopnosti učit se, rozvíjet své dovednosti, poznávat a objevovat svět. Fotografie by měly informovat veřejnost o různých aspektech života lidí s postižením, jejich výzvách a způsobech, jak dosahují nezávislosti. V propozicích jsou uvedeny podrobnosti k přihlašování. Termín uzávěrky je do 15.10.2025. Posuzovat obě soutěže bude nezávislá porota. Vyhlášení výsledků obou soutěží je plánováno na začátek prosince v souvislosti s Mezinárodním dnem osob se zdravotním postižením.

Usnesení:

Rada vlády pro osoby se zdravotním postižením

I. s c h v a l u j e

a) *propozice Ceny RVOZP za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení pro rok 2025,*

b) *propozice fotografické soutěže na téma „Cesty k nezávislosti.“ pro rok 2025;*

II. v y h l a š u j e

a) *32. ročník Ceny RVOZP za publicistické práce zaměřené na téma zdravotního postižení,*

b) *fotografickou soutěž na téma „Cesty k nezávislosti.“;*

III. u k l á d á sekretariátu Rady vlády pro osoby se zdravotním postižením

a) *zveřejnit vyhlášení obou soutěží,*

b) *navrhnout ke jmenování složení porot obou soutěží pro posouzení prací;*

IV. p o v ě ř u j e zmocněnkyni vlády pro lidská práva a místopředsdkyni Rady vlády pro osoby se zdravotním postižením jmenováním členek a členů obou porot.

Usnesení bylo přijato 22 přítomnými členy RVOZP.

5. Informace ČSÚ o Výběrovém šetření osob se zdravotním postižením

K představení šetření Českého statistického úřadu („ČSÚ“) byla přizvána Helena Chodounská, vedoucí oddělení statistiky vzdělávání, zdravotnictví, kultury a sociálního zabezpečení.

Zdrojem dat bylo výběrové šetření osob se zdravotním postižením, které probíhalo v letech 2023 a 2024 a prezentovaná data se vztahují k začátku roku 2024. Výběrové šetření tímto způsobem probíhalo podruhé, první bylo v roce 2018. Dotazováni byli lidé žijící v domácnostech starší 15 let, nebyli tedy zahrnuti lidé žijící v institucích ani děti do 15 let. V tomto statistickém zjišťování jsou jako lidé se zdravotním postižením označováni lidé s přiznanou invaliditou, příspěvkem na péči nebo průkazem osoby se zdravotním postižením, ale přínos statistického zjišťování spočívá v tom, že zahrnovalo také všechny osoby, které samy o sobě uvedly, že jsou kvůli zdravotním problémům dlouhodobě omezovány ve vykonávání nějakých běžných činností, nicméně žádnou dávku nebo důchod přiznané nemají. Tyto osoby představovaly cca necelou polovinu z těch lidí se zdravotním postižením. Často to mohou být například senioři starší 65 let, kteří již nemají nárok na invalidní důchod, nicméně jejich zdravotní stav není natolik závažný, aby zadával nárok na příspěvek na péči. Skupina osob se zdravotním postižením je tedy velmi různorodá a široká, zahrnuje jak lidi s tělesným nebo smyslovým postižením, lidi s chronickým onemocněním, s duševními poruchami nebo i seniory se sníženou soběstačností. V roce 2024 žilo v ČR 1.313 000 osob se zdravotním postižením, kteří tak představovali 15 % z celkové populace nad 15 let žijící v domácnostech. Je zde patrný nárůst oproti roku 2018, kdy osob se zdravotním postižením bylo 1.152 000 a tvořily 13 % populace.

K nejvýraznějšímu nárůstu počtu lidí se zdravotním postižením oproti roku 2018 došlo ve věkové skupině 70 až 79 let, o 75 000 osob, což souvisí s prodlužováním naděje dožití a stárnutím populace. Mezi lidmi se zdravotním postižením v celkovém počtu převažují ženy, které tvoří 56 %, což je opět dáno věkovým složením, protože více než 1/2 osob se zdravotním postižením jsou senioři nad 65 let, mezi kterými obecně v populaci převládají ženy, které se v průměru dožívají vyššího věku.

Na zdravotní postižení má výrazný dopad možnost nějakého adekvátního pracovního uplatnění, v seniorském věku se to špatně hodnotí, a proto se šetření zaměřilo na skupinu osob ve věku 20 až 64 let. Mezi lidmi se zdravotním postižením nějakým způsobem pracuje 50 %, zatímco u lidí bez postižení je to 85 %, 1/4 lidí se zdravotním postižením pobírá invalidní důchod a zároveň pracuje, největší část 36 % tvoří lidé se zdravotním postižením, kteří pobírají invalidní důchod a nepracují. Oproti roku 2018 se zvýšil podíl osob s postižením, které pracují, ze 40 na 50 % a naopak se snížilo zastoupení nepracujících invalidních důchodců.

Nejčastěji se zdravotní postižení projevovalo v oblasti pohybové či tělesné, to se týkalo bezmála 1 milionu lidí, na 2. místě byla omezení způsobená onemocněním vnitřních orgánů, s omezením v oblasti zraku se potýkalo 213 000 osob, v oblasti sluchu 167 000, omezení způsobená duševními poruchami uvedlo 145 000 osob a omezení mentálních schopností 115 000 osob. Nejméně častá pak byla omezení v oblasti řeči nebo hlasu. Co se týče příčiny zdravotního postižení, téměř 80 % lidí uvedlo, že jde o onemocnění vzniklá v průběhu života, u 7 % pak byla příčina vrozená a u 6 % stál za vznikem zdravotního postižení úraz nebo jiná vnější příčina, ve zbývajících 8 % šlo o kombinaci více příčin.

48 % lidí se zdravotním postižením využívá kompenzační pomůcky a jsou pro ně dostatečné, 40 % pomůcky nemá, ale ani neuváděli, že by je potřebovali. 12 % lidí se zdravotním postižením uvedlo, že pro ně stávající pomůcky nejsou dostatečné, potřebovali by jiné nebo další, případně zatím žádné pomůcky nemají. Nejčastějšími důvody je finanční náročnost a nedostatek informací. Počet lidí bez potřebných kompenzačních pomůcek se snížil oproti roku 2018 o 30 %. 8 % lidí žádnou pomoc druhé osoby nemá nebo mají pomoc, která pro ně není dostatečná a potřebovali by pomoci více. Také počet osob se zdravotním postižením, kterým scházela dostatečná pomoc, se od roku 2018 snížil, a to ze 117 000 na 98 000 osob, tedy o 16 %. Celkem využívalo pomoc druhé osoby, 827 000 lidí s postižením, v 93 % případů tuto pomoc zajišťovali příbuzní, 12 % lidí využívalo pomoc od profesionálních poskytovatelů sociálních služeb. Ukazuje se, jak je pomoc příbuzných zásadní. Respondentů se zdravotním postižením bylo celkem 7 a půl až 8 tisíc.

K dispozici je publikace [Osoby se zdravotním postižením v domácnostech](#) a publikace [Děti se zdravotním postižením a osoby se zdravotním postižením v institucích](#), která s pomocí kolegů z MPSV, MŠMT a z Ústavu zdravotnických informací a statistiky mapuje kategorie dětí do 15 let a osoby se zdravotním postižením žijící v institucích, které nebyly zahrnuty ve výběrovém šetření.

Rozprava:

Tento pravidelný sběr dat navázaný na Národní plán je velmi cenný, datové výstupy poslouží další verzi Národního plánu při definici potřebných systémových opatření.

Šetření ČSÚ se začala realizovat z iniciativy RVOZP před cca 20 lety. Některá data by bylo možné již prezentovat v časových řadách, což by pomohlo veřejné správě.

Bylo by vhodné rozdělit témata šetření pro věkovou skupinu dospělých do 65 let a nad 65 let, pak by se pravděpodobně ukázaly zajímavé rozdíly, neboť skupina všech dospělých od 15 let je příliš široká na to, aby vyzněla všechna témata.

Jde o výběrové šetření, které má své limity, další statistická data by se dala čerpat z resortů, např. počet dětí se zdravotním postižením ve školách, počet vydaných kompenzačních pomůcek, příspěvky na speciální pomůcky atd.

Bylo dohodnuto, že prezentace k výběrovému šetření bude rozeslána spolu se zápisem.

6. Nedostatky normy ČSN 73 4001

Bod předložil Václav Krása, předseda NRZP ČR.

NRZP ČR se dlouhodobě věnuje zpřístupňování prostředí, proto se obrací na RVOZP s problémem, který vznikl schválením normy ČSN 73 4001 Přístupnost a bezbariérové užívání, ke které má NRZP ČR zásadní připomínky, a to z hlediska využitelnosti normy, ale i z hlediska jednotlivostí, které jsou v dané normě uveřejněny. Norma je účinná od 01.08.2024 a nahradila vyhlášku č. 398/2009 Sb., o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb. Norma je závazná na základě zmocnění ve vyhlášce č. 146/2024 Sb., o požadavcích na výstavbu. Dodnes není jednoznačně stanoveno, zda je norma závazná i pro

dopravní stavby, jelikož žádný z prováděcích předpisů upravujících dopravní stavby nestanovil závaznost normy, vychází se pouze z právního názoru Ministerstva dopravy.

Při tvorbě normy nebyly dostatečně respektovány návrhy, podněty a připomínky odborníků z oblasti přístupnosti a bezbariérového užívání staveb, kteří se k normě v průběhu tvorby vyjadřovali. Z důvodů nezpracování těchto návrhů a připomínek dochází k nepřesnému vyznění mnoha ustanovení normy a zároveň dochází k popření základních principů přístupnosti a tím i ke snížení bezpečnosti pro lidi se zdravotním postižením. NRZP ČR se domnívá, že je potřeba zahájit novou diskusi o úpravě normy, proto nenavrhuje jednotlivá opatření, ale chce požádat RVOZP, aby byla nápomocna k jednání s Ministerstvem pro místní rozvoj. V navrženém usnesení RVOZP žádá MMR, aby vytvořilo podmínky pro provedení nutných úprav textu normy ČSN 73 4001, které povedou ke stanovení jednoznačných a smysluplných pravidel pro oblast přístupnosti a bezbariérového užívání staveb. Do úpravy textu normy je potřeba zapojit odborníky z oblasti přístupnosti a bezbariérového užívání staveb a zástupce organizací hájících zájmy lidí se zdravotním postižením splňujících odbornost v dané oblasti. Dále doporučuje MMR zahájit úpravy na textu normy nejpozději do 30.09.2025 a doporučuje MMR bezodkladně svolat jednání Poradního sboru ministra pro místní rozvoj pro bezbariérovost, který se již v posledním roce nescházel. Tyto problémy mohly být na jednání poradního sboru ventilovány.

Nicole Fryčová doplnila, že konkrétní příklady byly předloženy v podkladovém materiálu, vycházelo se z připomínek expertů přes bezbariérové užívání staveb, konkrétně od Dagmar Lanzové a Františka Brašny. Některé nedostatky jsou alarmující. Například se v jednom ustanovení uvádí, že při návrhu řešení se vychází z předpokladu, že se osoba se zrakovým postižením pohybuje ve známém prostředí, což je nesmysl. Norma řeší pouze prosklené plochy ve vnitřních prostorách, ale vůbec neřeší, aby byly dobře viditelné prosklené plochy ve venkovních prostorách, jde o zastávky nebo vchody. Ke zhoršení v oblasti přístupnosti došlo i skutečností, že z podzákonného právního předpisu, což byla vyhláška 398/2009 Sb., došlo k přesunutí této oblasti do normy ČSN 73 4001, tato norma sice je ze závazněna, ale v normě se odkazuje i na další normy a tyto další normy už závazné nejsou.

Barbora Špicarová Stašková, náměstkyně ministra pro místní rozvoj, uvedla, že MMR vnímá téma přístupnosti a bezbariérovosti jako velmi důležité. Samotná tvorba a vydávání normy není přímo v gesci MMR, ale norma spadá pod Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví („ÚNMZ“), respektive Českou agenturu pro standardizaci („ČAS“), nicméně vyhláška v gesci MMR je. Normalizační úkol musí do svého plánu zařadit ÚNMZ, tento úkol vyhláší ve svém věstníku proto nelze bod II. navrženého usnesení v této formulaci přijmout. MMR doporučuje tento bod přímo řešit s ÚNMZ. Norma vznikala standardním procesem v loňském roce a zástupci organizací hájících zájmy osob se zdravotním postižením byli účastníky připomínkového řízení. Diskutovány a projednávány byly připomínky v dubnu a květnu 2024. Výsledné znění normy vychází ze všeobecné schůdky mezi účastníky tohoto jednání. Dokladem toho může být vypořádání připomínek ve standardizovaném formuláři agentury ČAS. Zároveň platí přechodná ustanovení stavebního zákona, kdy v rámci přechodného období bylo možné podávat projekty, které nemusí aplikovat novou normu, respektive vyhlášku, a jedou podle předchozí tzv. bezbariérové vyhlášky č. 398/2009 Sb.

MMR je připraveno zaktivizovat Poradní sbor ministra, kde lze o normě diskutovat, ale v této chvíli nejde zaúkolovat ÚNMZ, aby přepracoval normu jako takovou. Proto MMR navrhuje, aby bylo MMR pověřeno úkolem, že vytvoří podmínky pro provedení nutných úprav v textu normy ČSN 73 4001, v bodě I. b) navrhuje MMR usnesení upravit tak, aby zapojilo do aktivit uvedených v bodu I. a) odborníky a zástupce organizací zastupujících zájmy lidí se zdravotním postižením.

Rozprava:

Věcně je gestorem normy MMR, protože agentura ČAS zajišťuje jen vydání normy. MMR by mělo dát podnět ÚNMZ k otevření normy.

Zpracovatelka normy Renata Zdařilová, zástupkyně České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě („ČKAIT“), uvedla, že s věcnými připomínkami lze polemizovat a oponovat, protože mnohé věci je potřeba pořádně dohledat v nové normě, např. prosklené vstupní dveře jsou v ní řešeny. Je to nedočetení jednotlivých článků v jednotlivých kapitolách, takže ke zhoršení stavu nedochází. K normě bylo 980 připomínek, které se musely řádně vypořádat, a vypořádání bylo na základě realizovatelnosti v rámci daného prostředí. Bylo 30 připomínkových stran, takže potom došlo k dané shodě. Norma vychází z evropské normy o funkčních požadavcích na přístupnost 17 210, kdy v rámci této normy jsou snížené parametry, než jaké byly v předchozí úpravě.

Co se týče úprav, mnohé věci jsou stanoveny na základě schopností českých výrobků tak, aby mohly být implementovány do závazných požadavků. Pokud takové výrobky nejsou, tak jsou požadavky pouze doporučené. Tím, že se norma začíná postupně uplatňovat v praxi, tak v rámci praxe dochází k revizím mnohých evropských norem. Na konci roku 2024 byla např. zásadní revize evropské normy na výtahy, takže se to potom promítne do úprav dané normy, a tak, jak se ukážou některé nedostatky, tak budou pak podnětem pro provedení změny v dané normě.

SONS ČR od začátku připomínkovala, že dojde ke zhoršení stavu, pokud tato materie bude přesunuta z vyhlášky do normy. Považuje za nutné normu revidovat. František Brašna ze SONS ČR byl u vzniku normy, ale jeho podněty nebyly brány dostatečně s respektem, před dokončením jednoznačně vyjádřil, že nemůže být považován za spoluautora normy, takže SONS ČR s procesem vzniku normy nebyla spokojena. Pokud již legislativa ČR byla dál než evropská legislativa, bývá běžně standardem, že nemá dojít ke zhoršení vnitrostátní úpravy.

Na základě společného jednání v rámci poradního sboru lze formálně zahájit proces případné úpravy normy.

Na základě další diskuse byl návrh usnesení RVOZP upraven.

Usnesení:

Rada vlády pro osoby se zdravotním postižením

I. ž á d á Ministerstvo pro místní rozvoj, aby

a) vytvořilo podmínky pro provedení nutných úprav v textu normy ČSN 73 4001, které povedou ke stanovení jednoznačných a smysluplných pravidel pro oblast přístupnosti a bezbariérového užívání staveb,

b) zapojilo do aktivit uvedených v bodu I. a) odborníky z oblasti přístupnosti a bezbariérového užívání staveb a zástupce organizací zastupujících zájmy lidí se zdravotním postižením, splňujících odbornost v dané oblasti;

II. d o p o r u č u j e Ministerstvu pro místní rozvoj

a) zahájit kroky vedoucí k úpravě textu normy ČSN 73 4001 nejpozději do 30.09.2025,

b) bezodkladně svolat jednání Poradního sboru ministra pro místní rozvoj pro bezbariérovost.

Usnesení bylo přijato 21 přítomnými členy RVOZP, 1 se zdržel.

7. Parkovací průkazy pro osoby se zdravotním postižením a jejich zneužívání

Tento bod předložila Alena Jančíková, ředitelka České asociace paraplegiků. Byl projednáván již na dubnovém zasedání RVOZP, kde bylo dohodnuto, že bod bude přerušen a projednán na příštím zasedání RVOZP. V mezidobí bude navržené usnesení naformulováno tak, aby odpovídalo potřebám cílové skupiny a zároveň možnostem, které jednotlivé resorty mají.

U evropského parkovacího průkazu nedošlo od roku 2011 k jeho inovaci. Dochází k velkému zneužívání, především rodinnými příslušníky, objevují se falzifikáty a duplikáty. Policie, která kontroluje tyto průkazy, není schopna dohledat majitele průkazu, netuší, zda majitel například již nezemřel. Razítko, které vydává obecní úřad, není často viditelné a policie musí na úřad volat ohledně kontroly tohoto průkazu pouze v úředních hodinách. V dnešní době by parkovací průkaz měl nést již identifikační údaje v digitální formě, kdy by policie mohla kontrolu vykonat na místě. Je nutné inovovat tento průkaz, aby se nepodporovalo zneužívání výhod lidí se zdravotním postižením. V ČR chybí sofistikovaný kontrolní systém

MPSV sleduje jednání v Bruselu, která se týkají evropského parkovacího průkazu pro osoby se zdravotním postižením i evropského průkazu osoby se zdravotním postižením. V rámci případné novely zákona o poskytování dávek pro osoby se zdravotním postižením by MPSV převzalo celou agendu parkovacích karet do své gesce. K budoucímu vydávání obou průkazů se hlásí Česká správa sociálního zabezpečení. Vytvořil by se registr, pravděpodobně by bylo nějaké přechodné období, kdy by ještě platily staré průkazy. Jde o záměr, v tomto volebním období ještě na něm MPSV nepracovalo, ale MD má příslib, že MPSV tuto agendu převeze.

Rozprava:

Při kontrole musí člověk doložit průkaz ZTP nebo ZTP/P, problém může být spíše v nedůslednosti kontrol a v malé četnosti kontrol.

Policie však často kontroluje parkovací průkaz ve chvíli, kdy člověk není u auta přítomen. Je potřeba začít s přípravou parkovacích průkazů tak, aby byly dobře modifikovány na české prostředí a nedocházelo k jejich zneužívání.

Usnesení:

Rada vlády pro osoby se zdravotním postižením žádá Ministerstvo práce a sociálních věcí, aby ve spolupráci s Ministerstvem dopravy, Úřadem vlády ČR a organizacemi osob se zdravotním postižením iniciovalo jednání k implementaci směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/2841 ze dne 23. října 2024, kterou se zavádí evropský průkaz osoby se zdravotním postižením a evropský parkovací průkaz pro osoby se zdravotním postižením.

Usnesení bylo přijato 22 přítomnými členy RVOZP.

8. Přístupnost internetových stránek a mobilních aplikací v působnosti MPSV, ČSSZ a Úřadu práce ČR z hlediska uživatelů se zdravotním postižením

Tento bod byl z dubnového zasedání RVOZP přesunut na dnešní jednání. K představení bodu byl přizván Daniel Kardoš z oddělení aplikací ICT MPSV.

MPSV vždy při jakékoliv větší změně internetových stránek automaticky testuje, jak pomoci testerů, tak pomocí automatizovaných elektronických nástrojů, to, zda plní či neplní požadavky na přístupnost webu. Koncem roku 2024 proběhla kontrola webových stránek Digitální a informační agenturou (DIA), která zjistila řadu nedostatků na portálu MPSV a Úřadu práce. Většina nedostatků byla odstraněna, od 01.03.2025 došlo k velkému redesignu těchto portálů, takže řada ze zjištěných nálezů DIA se vyřešila tím, že v novém redesignu už se staly irelevantními. Některé nedostatky zůstaly, týkají se kritérií úspěšnosti číslo 1.3.1, a to jsou informace a vzájemné vztahy.

Tyto nedostatky jsou vývojového charakteru, aktuálně jsou objednané u dodavatele a měly by být vyřešené k 31.07.2025. Menší informace vkládají do informačních systémů pomocí redakčních nástrojů editoři, kteří jsou všichni proškoleni na to, jak mají postupovat, aby plnili požadavky týkající se přístupnosti webu osobám se zdravotním postižením. Takto to probíhá jak na MPSV, tak na Úřadu práce i České správě sociálního zabezpečení. Kromě interní kontroly na webech nebo portálech, je všem občanům umožněno, aby napsali v případě, že identifikují nějaké nedostatky, na kontaktní adresy uvedené v prohlášeních o přístupnosti webu. K webu MPSV, Úřadu práce, ani ČSSZ v uplynulém roce nepřišly žádné stížnosti nebo náměty ke zlepšení od běžných občanů, ale několik expertů na přístupnost napsalo, jaké zjistili nedostatky, všechna tato zjištění expertů byla odstraněna.

Rozprava:

Od 01.01.2025 se IT oddělení ČSSZ stalo součástí IT sekce MPSV. V současné době dochází k inventarizaci, zatím nelze určit kdy dojde k redesignu portálu ČSSZ, nejdříve se bude muset vyřešit finanční hledisko.

Na stránkách MPSV videa, call centra i další nabízené služby nejsou opatřeny překladem do českého znakového jazyka. Povinnost překladu do českého znakového jazyka přímo nevyplývá ze zákona č. 99/2019 Sb., o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací, ale právě na MPSV se obrací lidé, kteří komunikují českým znakovým jazykem, co se týká dávek pro lidi se zdravotním postižením apod., mělo by být na toto pamatováno, protože jinak dochází k velkému informačnímu deficitu na straně uživatelů českého znakového jazyka. MPSV také často zasílá rozhodnutí prostřednictvím datové schránky v nepřístupném formátu, kdy rozhodnutí přijde jako obrázkový soubor PDF, který je pro uživatele odečítačů obrazovky s těžkým zrakovým postižením zcela nepřístupný.

Bude připraven dopis Kláry Šimáčkové Laurenčíkové ministrovi práce a sociálních věcí, kde budou shrnuty věci k dalšímu řešení včetně ocenění již odstraněných nedostatků. Je důležité rozumět tomu, kde přetrvávají problémy a požádat pana ministra o informaci, jaké kroky a do kdy mohou být podniknuty pro to, aby se stávající problémy podařilo posunout.

Je důležité, aby se organizace i lidé se zdravotním postižením nezdřáhali podněty k přístupnosti internetových stránek adresně zasílat.

Alexandr Zvonek připomněl opatření 3.2.5 Národního plánu, které do konce letošního roku ukládá ve spolupráci s organizacemi zastupujícími osoby se sluchovým postižením určit základní informace o činnosti jednotlivých resortů, které budou přeloženy do českého znakového jazyka a tento překlad realizovat. Současně nabídl součinnost při řešení tohoto opatření.

9. Dávka státní sociální pomoci ve vztahu k pečujícím osobám a osobám invalidním ve třetím stupni

Tento bod společně předkládají ředitelka České asociace paraplegiků Alena Jančíková, ředitelka Aliance pro individualizovanou podporu Kristýna Mlejnková a ředitelka PARENT PROJECT Jitka Reineltová.

Alena Jančíková vyjádřila nespokojenost se zákonem o dávce státní sociální pomoci, protože vykazuje nerovné podmínky pro rodiny se zdravotně postiženým členem, a to konkrétně invalidním ve třetím stupni. Jde také o pečující, kteří se starají o lidi s hendikepem ve třetím a čtvrtém stupni závislosti. V podkladových materiálech bylo zasláno podrobnější zdůvodnění. § 7 říká, kdo je zranitelná osoba, což je osoba ve druhém a vyšším stupni invalidity. Dále osoba pečující o dítě nebo o osobu v domácnosti. V § 14 (pracovní aktivita) je osoba vedena v evidenci uchazečů o zaměstnání podle zákona o zaměstnanosti, jako uchazeč o zaměstnání. Osoba pečující nemůže

být uchazečem o zaměstnání, protože ze své pozice není schopna si ještě hledat zaměstnání. § 40, kde má být pracovní bonus, znevýhodňuje osoby pečující a osoby ve třetím stupni invalidity, protože v pracovním bonusu tito lidé konkrétně vyjmenováni nejsou. Vyloučení z nároku na dávku podle § 17 jsou členové domácnosti, kteří nějakým způsobem nabyli majetek nebo nějaké finanční prostředky, například před změnou zdravotního stavu nebo sociální situace, což je velice znevýhodňuje. Je dokonce definováno, že pokud vlastní nějaké finanční obnosy, tak na dávku nemohou dosáhnout. Lze se obávat toho, že pečující nejdříve budou muset prodat veškerý svůj majetek, dostat se do chudoby a teprve potom budou moci požádat o tuto dávku. Tato situace není dobrá, zákon nebyl diskutován v širším plénu, bylo by dobré, kdyby podobné zákony byly projednány RVOZP, kde by mohly být podrobněji diskutovány.

Jitka Reinelťová uvedla, že péče je práce, i když k ní tak není přistupováno, je to však vysoce specializovaná práce, která šetří státní rozpočet. Kryje nedostupnost sociálních i zdravotních služeb, protože jakmile člověk potřebuje jakoukoliv zdravotní podporu, tak nedosáhne na sociální služby. V této oblasti stát výrazně a dlouhodobě selhává, na pečující a na situaci těchto osob nebylo při přípravě toho předpisu vůbec pamatováno. Není přeci možné, aby tato tzv. superdávka rodiny, které jsou na tom finančně špatně, ještě více zchudla. Nelze čekat až rodina zchudne a padne na dno a pak hledat řešení. Řešení by se mělo hledat preventivně. Dobře vydělávající člověk s majetkem se může najednou dostat do situace, kdy musí pečovat, proč by měl mít za tu cenu povinnost zchudnout a všeho se zbavit, aby ho stát podpořil. Je potřeba urychleně udělat změnu, aby péče byla postavena na roveň práce.

Kristýna Mlejnková vnímá, že bonus za práci je motivační prvek, který se do sociálních dávek zakomponovává, nicméně by tam měl být zapracován i prvek pochopení pro pečující, aby tato dávka byla jako pomoc pečujícím rodinám se zdravotním postižením.

Rozprava:

Zdeňka Michálková, předsedkyně Unie pečujících, upozornila na to, že pečující jsou sice vyjmenováni mezi zranitelnými osobami, ale aby to bylo náležitě zohledněno, i co se týká výpočtů a nákladů, tak musí být domácnost celá zranitelná. Měla by být započítána a zohledněna alespoň jedna zranitelná osoba s tím, že má vyšší náklady. Většina pečujících rodin je postižených tím, že mají zvýšené finanční náklady, ale přitom mají nižší finanční příjmy, protože někdy dlouho trvá vyřízení invalidního důchodu. Je potřeba, aby došlo v návrhu usnesení k rozšíření i o pečující o lidi ve druhém stupni závislosti, protože mnohdy je hranice mezi těmito stupni velice nízká a sporná, a nakonec jsou uvedeni i ti, co pečují o člověka ve druhém stupni jako zranitelné osoby a stát za ně platí zdravotní a sociální pojištění.

Problémem je, že MPSV již do konce volebního období nepředloží žádnou novelu tohoto zákona. Pokud je jedna osoba zranitelná, NRZP ČR požadovala, aby tak byla považována celá rodina. Nejvíce péče v rodinách je poskytováno právě pečujícími osobami, je potřeba investovat do pečujících osob tak, aby péči zvládly, byly částečně nahraditelné apod.

S předsedou sociálního výboru Senátu Lumírem Kantorem je domluveno, že on i výbor budou shromažďovat podněty k případné novelizaci.

Iva Merhautová, vrchní ředitelka sekce sociálního pojištění a nepojistných dávek MPSV, potvrdila, že je to první pokus o majetkový test v České republice, kromě osob, které byly v hmotné nouzi a žádaly o živobytí a doplatek na bydlení, u kterých byl majetek lustrován takovým způsobem, že nesměly mít vůbec nic, aby dostaly tyto dávky. Je to proto, že u příspěvku na bydlení to zašlo tak daleko, že jsou podporovány rodiny, které mají čisté příjmy až 70 000 Kč, tudíž MPSV vyhodnotilo, že je zapotřebí nějakou hranici nastavit pro osoby, které mají majetek, více bytů, dokonce mají investiční byty. Původní návrhy byly mnohem přísnější. MPSV bude analyzovat, jak majetkový test zafunguje a zřejmě dojde k nějaké úpravě. Vzhledem k veřejným financím a demografické situaci

se majetkové poměry budou zohledňovat čím dál tím více a dávková pomoc bude více a více adresná.

Pracovní bonus je úplnou novinkou, vznikl proto, aby MPSV motivovalo zejména ty, kteří pracují na černém trhu práce, tak, aby tím, že přiznají příjmy, dostanou za to pracovní bonus. Pracovní bonus nemá svoje ohraničení, tak, jak stoupají příjmy, tak pracovní bonus postupně vymizí, rodiny s nejnižšími příjmy mají nejvyšší pracovní bonus až 40 %. Nelze požadovat po všech lidech, aby pracovali a aby tedy měli nárok na pracovní bonus, takže proto byly zavedeny zranitelné osoby. Tady byly zahrnuty pečující osoby i osoby, které jsou příjemci příspěvku na péči nebo invalidní. Má to dopad do výše dávky, protože u zranitelných osob je větší zápočet, co se týče podpory bydlení.

Příspěvek na péči není ze zákona příjmem. Cílovou skupinou dávky jsou lidé, kteří jsou chudí a mají nízké příjmy. Podpora pečujících by mohla být zakotvena v jiném zákoně, dávkou přímo pro pečující podle toho, jakou mírou pečují, měly by mít dostupné odlehčovací služby, aby např. mohly i souběžně pracovat, aby byl dostatek sociálních služeb.

Klára Šimáčková Laurenčíková se pokusí iniciovat širší jednání zástupců sociálního výboru Senátu, MPSV a RVOZP k tématu novelizace dávkového systému a podnětů, které se týkají práv a potřeb lidí se zdravotním postižením a jejich blízkých pečujících.

Od 01.07.2025 vzniká na MPSV oddělení, kde bude soustředěna dlouhodobá péče, respektive posuzování pro potřeby dlouhodobé péče a osob se zdravotním postižením i s cílem revidovat systém dávek včetně toho, aby byly dostupné odlehčovací služby a podpora pečujících.

Usnesení:

Rada vlády pro osoby se zdravotním postižením ž á d á Ministerstvo práce a sociálních věcí o bezodkladnou novelu zákona o dávce státní sociální pomoci, kde bude

I. zohledněna v přístupu ke složce "pracovní bonus" (§ 40) osoba pečující o osobu se zdravotním postižením ve stupni II, III nebo IV závislosti a osoba invalidní ve třetím stupni;

II. zmírnění pravidel pro vyloučení z nároku na dávku (§ 17) za majetek (odst. 1-3) a souhrn peněžních prostředků (odst.4-5) osobám, které doloží, že pečují o člena domácnosti ve stupni II, III nebo IV závislosti a osobám invalidním ve třetím stupni.

Usnesení bylo přijato 15 přítomnými členy RVOZP, 1 byl proti, 5 se zdrželo.

10. Zdravotní respitní služba

Bod předložila Kristýna Mlejnková.

Téma zdravotní respitní služby již RVOZP projednávala a shodla se na tom, že zdravotní respitní služba by byla užitečná.

Návrh byl cílen na bariéry, řešení komplexních sociálně zdravotních potřeb lidí v domácím prostředí, proto ve škále potřebné podpory, která jde od péče blízkých přes sociální služby až hospitalizaci ve zdravotnických zařízeních, chybí doplnit respitní zdravotní péči v domácím prostředí tak, aby mohla sloužit i jako sdílení zdravotní péče a odpočinku pečujícím osobám v domácnosti. Novelou zákona o zdravotních službách bylo schváleno, že bude možné v centrech komplexní péče mít respitní pobyt dítěte na 60 dní v roce, z toho 2 týdny hrazený ze zdravotního pojištění. V usnesení je navrženo, aby se toto rozšířilo i na dospělé osoby a dále byla služba poskytována i v terénu jako druh zdravotní péče, aby se řešila její úhrada a podpořili se poskytovatelé služeb.

Venuše Škampová za MZ uvedla, že s navrženým usnesením v této podobě nemůže souhlasit, protože vymezení zdravotních služeb je právě tou zdravotní indikací. Tam jiná možnost v podstatě

neexistuje, zejména ještě ne v situaci, kdy by se to mělo hradit z veřejného zdravotního pojištění. V situaci, kdy je nedostatek hlavně lidských zdrojů, tedy zdravotnických pracovníků, a pokud nebudeme přesně vědět, který zdravotnický pracovník to má vykonávat, se takovýto návrh nedá obhájit. To, co je popsáno v návrhu, se týká péče ošetrovatelské, týká se to péče léčebně rehabilitační, ale ta už jako druh péče v zákoně o zdravotních službách definována je. Takže by to byl nějaký institut nějakého zařízení nebo nějaké nové služby, která by se musela definovat, s tím by MZ pravděpodobně problém nemělo. Stejně tak to udělalo u centra komplexní péče o děti. Jenomže centra komplexní péče o děti jsou směřována pouze na definovanou cílovou skupinu, která se s největší pravděpodobností nebude nějak významně rozrůstat. U vážně nemocných dětí, které vyžadují v podstatě nepřetržitou péči, to bylo vnímáno jako společenská objednávka také proto, že až do novelizace, která zakotvila centra komplexní péče o děti, nebyl k dispozici vůbec žádný institut dlouhodobější péče o dětské pacienty. U dospělých pacientů dlouhodobou péči máme minimálně zajištěnou institucionálně, navíc jsou rozšířeny možnosti o sociálně zdravotní lůžkovou péči. Dospělých pacientů je velké množství v návaznosti na stárnutí populace. V populaci je i řada poměrně mladých lidí, pětadvacet let a více, kteří mají minimálně 1 chronické onemocnění, někteří z nich dokonce i 3 až 6. Tito lidé jsou nepochybně ti, kteří budou v průběhu dalších let čerpat dlouhodobou péči. Jeví se jako nadbytečné formulovat do zákona další zdravotní službu, která navíc v systému nějak existuje, akorát jí chybí lepší koordinace anebo organizace. Lze o tom debatovat, jak by to mělo vypadat, je nutné se však držet toho, jak jsou zdravotní služby nastaveny, musí být nějakým způsobem jasně definovány, zejména pokud chceme, aby byly, byť i jen částečně, hrazeny ze zdravotního pojištění. Pro MZ to bude poměrně velký problém, vhodnější by bylo v systému kultivovat to, co už v něm je, a nezavádět nic nového.

Rozprava:

Potřeba rodin je stejná u respitní péče i u odlehčovacích služeb, bylo by zapotřebí vytvořit centrum, kde se bude poskytovat jak zdravotní péče, tak ty odlehčovací služby sociální, měly by o tom debatovat oba resorty MZ a MPSV a neoddělovat je od sebe.

RVOZP není místem, kde lze jít do úplných detailů, protože nemůže nikdy nahradit pracovní jednání. Co nejvíc věcí musí být předpřipraveno, aby RVOZP mohla hlasovat o navržených řešeních.

Bylo dohodnuto, že bod bude přerušen a zařazen na příští jednání RVOZP na začátek programu. V mezidobí bude uspořádáno jednání s MZ nad předloženým návrhem, kde bude probíhat detailnější diskuse. Usnesení bude případně doformulováno tak, aby jeho podpora mohla být co největší.

11. Informace o průběhu a výsledcích dotačního řízení programu Podpora veřejně prospěšných aktivit spolků osob se zdravotním postižením pro rok 2025

K termínu uzávěrky 11.10.2024 loňského roku bylo přijato 54 žádostí spolků osob se zdravotním postižením, a to v celkové výši 38.405.234 Kč. Pro finanční podporu byla k dispozici v rozpočtové kapitole Úřadu vlády částka 22,5 mil. Kč. K podpoře bylo hodnotitelskou komisí navrženo 32 žádostí. Dotace byly vyplaceny 22.04.2025.

12. Různé

Akční plán k realizaci Systémových opatření pro podporu lidí s intelektovým znevýhodněním a chováním náročným na péči na období 2025–2027 byl předložen do meziresortního připomínkového řízení a aktuálně probíhá vypořádání připomínek.

25.06.2025 se uskuteční 3. zasedání Pracovní skupiny k přípravě nového Národního plánu pro osoby se zdravotním postižením na období 2026-2030, na které jsou členové RVOZP zvaní.

Iva Merhautová informovala, že MPSV založilo pracovní skupinu, která by se měla zabývat návrhy na zařazení zvláštních pomůcek do vyhlášky. Od prvního zasedání v lednu pracovní skupina zatím neobdržela žádné návrhy. Technologií, které mohou osobám se zdravotním postižením pomoci, je celá řada, a pokud by skupina obdržela nějaké návrhy, tak lze ještě v září pracovní skupinu svolat. Více podrobností bude zasláno sekretariátu RVOZP prostřednictvím e-mailu a sekretariát je následně členům rozešle.

Nicole Fryčová sdělila novou informaci, která se týká kvalifikační zkoušky tlumočnicka / tlumočnice českého znakového jazyka, kdy na přelomu března a dubna 2025 proběhlo veřejné posouzení návrhu standardu kvalifikace tlumočnicka / tlumočnice českého znakového jazyka. 27 subjektů mělo zásadní připomínky proti návrhu standardu kvalifikace tlumočnicka českého znakového jazyka. Tato nová skutečnost poukazuje na to, že zavedení kvalifikační zkoušky tlumočnicka českého znakového jazyka v navrhovaném znění by měla velmi negativní dopad pro uživatele českého znakového jazyka. Zatím nedošlo k vypořádání připomínek ze strany Národního pedagogického institutu. Ale hlas proti ze strany odborníků z oblasti tlumočení českého znakového jazyka je velmi jednoznačný a pokud by to i přesto v této podobě prošlo, lze to považovat za porušení článku Úmluvy o participaci organizací hájících zájmy lidí se zdravotním postižením a také ustanovení Národního plánu na aktuální období, kde se také hovoří o participaci.

Jako host byla přizvána Tamara Kováčová z organizace Pevnost – České centrum znakového jazyka. Zdůraznila, že ve všech obdržených 27 připomínkách bylo řečeno, že navrhovaná profesní kvalifikace tlumočnicka českého znakového jazyka nemá být schválena do doby, než budou splněny určité konkrétní podmínky. Profesní organizace - odborníci na tlumočení znakových i mluvených jazyků, akademická obec, organizace lidí se sluchovým postižením, autoři z pracovní skupiny k předkládanému návrhu i poskytovatelé tlumočnických služeb pro neslyšící žádají MŠMT, aby odložilo schválení profesní kvalifikace tlumočnicka českého znakového jazyka do té doby, než bude: a) změněn zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání tak, aby umožňoval, že uchazeč musí předem udělat zkoušku z českého znakového jazyka jakožto jazyka cizího a aby ve zkušební komisi musel povinně sedět neslyšící člověk, protože nelze testovat tlumočnicka českého znakového jazyka, když tam nebude povinně přítomen žádný neslyšící. A za b) nežli MŠMT vytvoří adekvátní podmínky – vytvoření zkoušky z českého znakového jazyka jako cizího jazyka na úrovni B2 a předchozí vykonání této zkoušky uchazečem. Upozornila, že k ověřování jazykových a tlumočnických kompetencí tlumočnicků mluvených jazyků a tlumočení znakových jazyků se schválením návrhu zakládají zásadně rozdílné nároky na požadovanou kvalitu tlumočnických služeb pro slyšící a neslyšící klienty, což lze vnímat jako diskriminující.

Michal Černý, ředitel odboru základního, předškolního a speciálního vzdělávání MŠMT, uvedl, že zatím nemá informace od NPI o konkrétním vypořádání připomínek, jakmile budou připomínky vypořádány, bude materiál předložen poradě vedení MŠMT. Úkol z Národního plánu hovoří o tom, že musí být profesní kvalifikace zveřejněna do konce roku 2025. Richard Veleta z NPI je k dispozici každému ke konzultaci.

Alexandr Zvonek navrhl opatření odložit a překlopit do nového Národního plánu, nemělo by se schválit něco, co není kompletně dotažené.

Podle Kláry Šimáčkové Laurenčíkové fakt, že tento záměr je vnímán jako rizikový, by měl být MŠMT zohledněn v dalších plánech. Požádala Michala Černého o přenesení závěrů této diskuse

na poradu vedení MŠMT a směrem k NPI a o podání informace k vypořádání připomínek a k dalšímu postupu.

Petr Polák z KVOP navrhl jako téma na příští zasedání RVOZP novelu školského zákona, která, pokud projde ve verzi, kterou schválila Poslanecká sněmovna, bude znamenat, že se podpůrná opatření nepedagogického charakteru, to znamená tlumočnický českého znakového jazyka a kompenzační pomůcky, přesunou včetně jejich financování na zřizovatele a obce. KVOP by chtěla od MŠMT představit záruky, že tato podpůrná opatření se dětem i po této změně dostanou, to znamená, jak řešit konfliktní situace, kdy některý zřizovatel nebude chtít poskytnout drahou kompenzační pomůcku nebo zaplatit tlumočnicka českého znakového jazyka ve škole. Tento bod bude zařazen do přední části programu zasedání RVOZP.

Na závěr Klára Šimáčková Laurenčíková poděkovala všem za účast a spolupráci a ukončila zasedání RVOZP.

Zapsala:	Martina Jelínková tajemnice RVOZP
Za správnost:	Pavel Ptáčník vedoucí sekretariátu a člen RVOZP
Schválila:	Klára Šimáčková Laurenčíková místopředsedkyně RVOZP